

ВІДПОВІДІ
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
на зауваження та рекомендації проєкту експертного висновку галузевої експертної ради
щодо можливості акредитації освітньої програми
23243 Переклад з французької та з англійської мов, рівень вищої освіти Бакалавр,
спеціальність 035 Філологія, спеціалізація 035.055 романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька

Висловлюємо вдячність членам галузевої експертної ради за проведену роботу та надання власної оцінки відповідності освітньої програми ОП «Переклад з французької та з англійської мов». Для нас є надзвичайно цінними надані Вами рекомендації щодо напрямів її розвитку й удосконалення, які взяті до уваги проектною групою і будуть враховані при реалізації освітньої програми у подальшому.

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
Критерій 1. Проектування освітньої програми: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
Вдячні за оцінку й зворотний зв'язок на особливості проєктування освітньої програми за критерієм 1.	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень Е.	
2.1. Обсяг ОП «Переклад з французької та з англійської мов» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня – 180 кредитів (75%) обов'язкових ОК і 60 кредитів вибіркових ОК (25% від загального обсягу, що цілком відповідає чинним вимогам). 2.2. Зміст освітньої програми «Переклад з французької та з англійської мов» загалом характеризується логічною та структурно впорядкованою побудовою; освітні компоненти формують взаємопов'язану систему, реалізація якої сприяє досягненню більшості задекларованих цілей і програмних результатів навчання. Водночас виявлено окремі аспекти, що потребують додаткової уваги. В ОП відсутній освітній компонент, який би забезпечував опанування державної мови в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності у відповідній галузі, що не узгоджується з вимогами статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної». Аналіз матриці відповідності засвідчує, що жоден із зазначених обов'язкових освітніх компонентів не спрямований на формування україномовної професійної комунікативної компетентності: вказані дисципліни орієнтовані переважно на опанування іноземних мов або розвиток	Висловлюємо вдячність за детальний аналіз структури та змісту освітньої програми. Разом з тим вважаємо за необхідне надати певні роз'яснення. 2.2. Хочемо надати такі пояснення стосовно зауважень про забезпечення в ОП ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово та ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними (французькою та англійською) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації. Стосовно зауваження у частині – <i>«В ОП відсутній освітній компонент, який би забезпечував опанування державної мови в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності у відповідній галузі, що не узгоджується з вимогами статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»»</i>. маємо необхідність зазначити: 1. ОК 13 «Редагування текстів (українська мова): Частина 1. Стилїстика та редагування текстів (українська мова). Частина 2. Стилїстика перекладного тексту (українська мова)», скерований на вільне спілкування з професійних питань державною мовою, з акцентом на стилїстику та редагування як невіддільні складники професійної комунікації перекладача-практика становить 4 кредити.

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
літературознавчої складової. Маємо наслідок – у повному обсязі не забезпечується формування ЗК 3, а досягнення ПРН 1 у частині «вільного спілкування з професійних питань державною мовою» залишається обмеженим. Включення до освітньої програми ОК13 «Редагування текстів (українська мова)» не усуває зазначеної прогалини. Зазначений освітній компонент має прикладний характер і передбачає наявність сформованих базових знань із практичної стилістики та норм сучасної української літературної мови. Водночас в освітній програмі не визначено пререквізитів до його вивчення, а орієнтація виключно на рівень шкільної підготовки здобувачів є недостатньою для його повноцінного опанування. Таким чином, ОК13 у наявному вигляді не компенсує відсутності системної україномовної підготовки в межах освітньої програми. Крім того, представлена в освітній програмі структурно-логічна схема не демонструє чіткого взаємозв'язку між освітніми компонентами, що ускладнює розуміння внутрішньої логіки побудови ОП та не дає змоги верифікувати послідовність і системність досягнення програмних результатів навчання. 2.3. Змістове наповнення ОП «Переклад з французької та з англійської мов» відповідає предметній області спеціальності 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. 2.4. ОП «Переклад з французької та з англійської мов» забезпечує здобувачам можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію, зокрема шляхом самостійного вибору навчальних дисциплін варіативної частини загальним обсягом 60 кредитів ЄКТС. 2.5. У навчальному плані ОП «Переклад з французької та з англійської мов» передбачено проходження перекладацької практики (9 кредитів), яка складається з двох частин – навчальна перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (англійська мова); виробнича перекладацька практика з відривом від теоретичного навчання (французька мова). 2.6. Навчальний процес сприяє розвитку комунікативних умінь здобувачів «Переклад з французької та з англійської мов». У процесі навчання здобувачі розвивають комунікативні вміння через участь у дискусіях, презентаціях і захистах кваліфікаційних	2. Під час проектування освітньої програми робоча група виходила з того, що згідно з текстом статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», на яку посиляється Галузева експертна рада, не визначено обсягу годин або кредитів, які мають відводитись на вивчення української мови. Тому під час проектування ми враховували досвід аналогічних вітчизняних освітніх програм, зокрема, ОП ХНУ ім. В.Н.Каразіна https://karazin.ua/storage/documents/1564_XNxzSRnWAYgnhySm5JCb2RvVc.pdf, ЛНУ імені Івана Франка https://education-programs.lnu.edu.ua/bachelor/humanities/french-language/, в яких на вивчення української мови у професійному спілкуванні передбачено 3 кредити. Прототипом ОК 13 нашої ОП ще в ОП 2019 року була дисципліна "Сучасна українська мова для перекладачів" в обсязі 3 кредити, яка по-суті була стислим повторенням шкільної програми. Тому, враховуючи численні зауваження здобувачів освіти із коментарями про те, що у школі уже вивчалася українська мова, було прийнято рішення ввести комплексну дисципліну обсягом 4 кредити, яка буде спрямована на професійну комунікацію перекладачів, а саме – практичну стилістику, яка вивчається у комунікації, та редагування українського тексту як необхідний складник комунікації у професійній діяльності майбутнього перекладача. 3. Окрім цього, під час розробки ОП 2024 року, а також ОП 2025 року, у визначенні обсягу кредитів, спрямованих на забезпечення компетентностей і досягнення програмних результатів, уважно вивчалися оприлюднені висновки ГЕР під час трьох попередніх акредитацій (2023-2025 роки), у яких не було зауважень і рекомендацій стосовно обсягу кредитів дисципліни з української мови. Стосовно зауваження у частині –«Аналіз матриці відповідності засвідчує, що жоден із зазначених обов'язкових освітніх компонентів не спрямований на формування україномовної професійної комунікативної компетентності: вказані дисципліни орієнтовані переважно на опанування іноземних мов або розвиток літературознавчої складової. Маємо наслідок – у повному обсязі не забезпечується формування ЗК 3, а досягнення ПРН 1 у частині «вільного спілкування з професійних питань державною мовою» залишається обмеженим». – хочемо надати такі пояснення: 1. ОК 13 «Редагування текстів (українська мова): Частина 1. Стилiстика та редагування текстiв (українська мова). Частина 2. Стилiстика перекладного

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
робіт; критичне мислення – під час виконання практичних і перекладацьких завдань та проходження практики; креативність, ініціативність і здатність до розв’язання проблем – у межах індивідуальних і групових проєктів. Поряд із цим формується здатність до командної роботи, самоорганізації, гнучкості та стресостійкості. 2.7. Обсяг ОП «Переклад з французької та з англійської мов» та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів. 2.8. За ОП «Переклад з французької та з англійської мов» підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не здійснюється. 2.9. ОП забезпечує набуття здобувачами компетентностей, що корелюють з глобальними цілями сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об’єднаних Націй від 25 вересня 2015 року No 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року No 722. Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП забезпечити виконання статті 21 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної», що відповідно сприятиме формуванню ЗК 3 і формуванню ПРН 1 в частині україномовного професійного спілкування. -Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП передбачити в НП ОК, який виступатиме пререквізитом до ОК Редагування текстів (українська мова). -Рекомендуємо під час наступного перегляду ОП відобразити у структурно-логічній схемі чіткі взаємозв’язки між ОК, що дасть розуміння внутрішньої логіки побудови освітньої програми та уможливить верифікацію того, наскільки послідовно і системно забезпечується досягнення програмних результатів навчання.	тексту (українська мова)», - безпосередньо спрямований на формування україномовної професійної комунікативної компетентності з акцентом на опанування стилістичної норми: практичну стилістику та редагування як невід’ємні складники професійної комунікації перекладача-практика. 2. Оскільки кожен освітній компонент спрямований на формування кількох компетентностей та досягнення кількох ПРН, так само, як і окремі ЗК, ФК і ПРН досягаються у межах кількох ОК, в ОП не може бути <i>однієї</i> дисципліни, спрямованої <i>виключно на один результат навчання чи одну компетентність</i>, тому вивчення української мови, її норм й практичне застосування у комунікативному аспекті, відповідно до матриці 4 забезпечують компетентності: ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; а також фахові компетентності: ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні; ФК 9. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними (французькою та англійською) мовами. ФК 14. Здатність враховувати міжмовні розбіжності на рівні системи, норми та узусу, долати явища інтерференції в процесі перекладу та на етапі саморедагування; ФК 15. Здатність створювати повні й адекватні письмові та усні переклади текстів різних жанрів та стилів з французької та англійської мов українською та навпаки, що характерно для філологічних ОП. Безпосередньо ЗК 3 реалізовується в ОК 1, ОК 4, ОК 9, ОК 13, ОК 14, ОК 15, ОК 16, ОК 23 й ОК 25, а ПРН 1 досягається, відповідно до матриці 5, в ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 8, ОК 16, ОК 23 й ОК 25. Зважаючи на те, що ЗК3 корелює не тільки із ПРН 1, а й з іншими ПРН, спрямованими на досягнення комунікативної компетентності з української мови, відсутня кореляція між ЗК 3 і ПРН 1 у деяких ОК, зокрема і ОК 13 «Редагування текстів (українська мова)», натомість ЗК 3 корелює в ОК 13 із іншими ПРН з української мови, зокрема: ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними (французькою та англійською) мовами. ПРН 26. Здійснювати стилістичне редагування українськомовних текстів, що по-суті конкретизують зміст ПРН 1 у проєкції на цю ОП. Безумовно, Відсутність ПРН 1 у матриці 5 у кореляції до ОК 13 є недоліком, який ми зобов’язуємось виправити в обов’язковому порядку. Поза тим, структурно-системні аспекти й норми української мови студенти глибоко досліджують і розкривають під час написання курсової роботи (ОК 24), до чого готують дисципліни з Порівняльних студії (ОК 6.01 «Порівняльна лексикологія французької та української мов», ОК 6.02 «Порівняльна граматики французької та української мов»).

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	Таким чином, на формування компетентностей з української мови у цілому спрямовано 11 дисциплін. У практичному плані найтриваліше опанування стилістичної норми мови заразом з усіма іншими невід’ємними нормативними аспектами відбувається під час навчання за ОК 4 «Практика перекладу». У робочих програмах ОК 4 у критеріях оцінювання одним з основних аспектів є дотримання норми цільової мови, насамперед української, а також забезпечення стилістичної адекватності тексту перекладу. Серед рекомендованих лексикографічних джерел є суто україномовні словники, що віддзеркалюють норму української мови, без яких немислима практика перекладу. Акцент на вивчення норми української мови зроблено й у зазначених компетентностях, результатах навчання, у тематичному наповненні дисципліни. Ось деякі з них: <i>Норми цільової мови у перекладі. Правопис слів іношомовного походження. Відмінювання власних назв іношомовного походження (зокрема, франкомовних); транскрипція географічних назв. Відмінювання числівників. Специфіка довідкових джерел для розв’язання сумнівів норми цільової мови перекладу.</i> Істотна частина практики письмового та усного перекладу присвячена власне належному формулюванню тексту саме українською мовою вже на етапі відтворення змісту оригіналу, зокрема, це висвітлено в таких темах: <i>Одномовні тлумачні загальнолексичні словники та двомовні словники у парі мов французька/українська (друковані і доступні онлайн) як інструмент в роботі перекладача. Вправи на редагування перекладу.</i> Аналогічно дотриманню норми приділяється пильна увага й в ОК 4.02 «Практика перекладу (англійська мова)». Додатковими ОК, які посилюють досягнення ПРН 1, є ОК 14 «Сучасна українська література», ОК 15 «Зарубіжна література», ОК 16 «Українська та зарубіжна культура». Українську мову в комунікативному аспекті активно практикують під час написання творів, есе, проєктів за ОК 14, ОК 15, ОК 16. Підкреслюємо, що порівняно з багатьма аналогічними освітніми програмами, ОП «Переклад з французької та з англійської мов» у розрізі вивчення української мови вигідно відрізняється окремим вивченням сучасної української літератури. В РПНД ОК 14, зокрема, передбачено знайомство з творами таких авторів: творів Юрія Андруховича, Оксани Забужко, Галини Пагутяк, Сергія Жадана, Юрія Винничука, окремо робиться акцент на використання зображувально-виражальних засобів цих письменників. Мало яка практика української мови може бути кращою за читання, обговорення на семінарах й написання творів на основі текстів сучасних авторів. Кваліфікаційна робота бакалавра (ОК 25) посідає надзвичайно вагомий роль у

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	розвитку комунікативних компетентностей українською мовою. Написання і захист бакалаврської роботи передбачено далеко не в усіх бакалаврських ОП університетів України, однак у КНУТШ Кваліфікаційна робота бакалавра залишається зразковою практикою й незмінним академічним атрибутом формування освіченого громадянина України. На цій ОП бакалаврська робота передбачає висвітлення перекладознавчої проблеми, яка стосується одночасно двох мов: іноземної мови – французької й рідної – української. При цьому компетентності українською мовою розвиваються не лише під час написання й формулювання академічного тексту українською мовою, захисту роботи українською мовою, а й шляхом глибокого вивчення обраного об'єкта дослідження в двомовній перспективі, опрацювання емпіричного матеріалу. Стосовно зауваження у частині – <i>«Включення до освітньої програми ОК13 «Редагування текстів (українська мова)» не усуває зазначеної прогалини. Зазначений освітній компонент має прикладний характер і передбачає наявність сформованих базових знань із практичної стилістики та норм сучасної української літературної мови»</i> – хочемо надати такі пояснення: 1. Комплексна дисципліна ОК 13 «Редагування текстів (українська мова)» складається із двох частин – «Частина 1. Стилiстика та редагування текстiв (українська мова), Частина 2. Стилiстика перекладного тексту (українська мова)», які формують знання із практичної стилістики, що безпосередньо розглядає норми української мови з диференціацією на функційні стилі і є проєкцією на редагування українськомовного тексту у межах цих стилів, а також демонструє синтез практичної стилістики із редагуванням в письмовій комунікації як вміння обирати найефективніші мовні засоби для досягнення мети спілкування. В ОК 13 на практиці опрацьовується науковий, офіційно-діловий, художній, медійний стилі, що не викликає сумніву комунікативно-практичної спрямованості дисципліни. Майбутні філологи, безумовно, потребують глибокого опанування поняття мовної норми. Це забезпечується на більшості філологічних предметів, починаючи з ОК 1 «Вступ до спеціальності», поглиблюється у багатосеместровій дисципліні ОК 4 «Практика письмового та усного перекладу», в ОК 6 «Порівняльні студії», ОК 24 «Курсова робота», ОК 25 «Кваліфікаційна робота бакалавра». Стосовно зауваження у частині «Водночас в освітній програмі не визначено пререквізитів до його вивчення, а орієнтація виключно на рівень шкільної

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	підготовки здобувачів є недостатньою для його повноцінного опанування. Таким чином, ОК13 у наявному вигляді не компенсує відсутності системної україномовної підготовки в межах освітньої програми» – хочемо надати такі пояснення: Під час проєктування освітньої програми робоча група виходила з того, що згідно з п. 3 статті 10 Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» атестат про середню освіту свідчить про успішне опанування української мови і є достатньою підставою для визнання рівня володіння державною мовою. Ми свідомі, що «Редагування текстів» є практичною дисципліною, опанування якої передбачає наявність сформованих попередніх знань із практичної стилістики та норм сучасної української літературної мови. Норму української мови (орфографію, пунктуацію, морфологію і синтаксис, лексичний і фразеологічний рівень) студенти не можуть не опанувати під час середньої освіти, оскільки усі зазначені рівні норми мови перевіряються під час НМТ, а до 2026 - і в ДПА. Засвоєння української мови у школі вже є достатньою підставою для успішного формування компетентностей із комунікативної стилістики. Розширення й збагачення під час університетської освіти потребує саме практичний стилістичний аспект. Тому ОК 13 не вимагає окремого пререквізиту серед інших ОК, а його вивчення паралельно з ОК 4 спонукає до усвідомлення важливості дотримання вимог нормативності, узуальності і норм функційних стилів, адже, наголошуємо, що ця дисципліна складається із 2-х частин – «Частина 1. Стилїстика та редагування текстів (українська мова), Частина 2. Стилїстика перекладного тексту (українська мова)», які саме і спрямовані на вивчення практичної стилістики. Проектна група ОП дякує ГЕР за те, що звернули увагу на цей аспект, і доводить до відома шановних членів ГЕР, що з метою чіткішого акцентування на аспектах вивчення української мови, були внесені зміни до нової ОП за шифром В11 у березні 2025 року: було введено ОК 17 «Українська мова та основи редагування: Частина 1. Стилїстика та культура українського мовлення. Частина 2. Редагування перекладених текстів (українська мова)» обсягом 4 кредити. «Частина 1. Стилїстика та культура українського мовлення» читатиметься вже з вересня 2026 року https://drive.google.com/file/d/1w5E_LxSf3xdAEg7z7MQ2I_JqPCu9GDai/view Стосовно зауваження у частині - Крім того, представлена в освітній програмі структурно-логічна схема не демонструє чіткого взаємозв'язку між освітніми

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	компонентами, що ускладнює розуміння внутрішньої логіки побудови ОП та не дає змоги верифікувати послідовність і системність досягнення програмних результатів навчання, - хочемо надати такі пояснення: Під час розробки нової ОП робоча група також неодноразово зверталась до питання структурно-логічної схеми. Ми погоджуємось, що студентам важливо бачити послідовність вивчення дисциплін. Однак у структурно-логічній схемі, де наявні як односеместрові, так і багатосеместрові, комплексні дисципліни, унаочнення однозначної послідовності постає проблематичним. У структурно-логічній схемі ОП зв'язки між навчальними дисциплінами мають комплексний характер, і пов'язані між собою не лише хронологічною послідовністю (відображення якої ускладнюються через багатокредитні багатосеместрові дисципліни), а й предметним наповненням (візуалізація яких ускладнена багатоплановими відношеннями “багато-до-багатьох”), типом дисциплін (обов'язкові / вибіркові). Ми вивчали досвід інших ОП в укладанні більш деталізованих схем, і помітили, що у двовимірній візуалізації таких детальних зв'язків безумовно частина з них губиться, а ті, які вказані, для належного сприйняття потребують суттєвих інтелектуальних та зорових зусиль пересічного читача, в той час як фахівцям усі можливі зв'язки зрозумілі з навчального плану та матриць відповідностей. У той самий час студентам доступна послідовність вивчення усіх дисциплін у внутрішній системі менеджменту адміністративного процесу “Тритон”. Формування кожної компетентності може втілюватися у різні схеми, що унеможлиблює одночасну візуалізацію усіх можливих послідовностей на статичному зображенні. Що стосується формування компетентностей, спрямованих на володіння державною мовою (ЗК 3, ФК 8, ФК 9, ФК 10, ФК 11, ФК 12) маємо відзначити, що опанування української мови відбувається безперервно протягом усієї освітньої траєкторії здобувачів і забезпечується в таких ОК: Семестр 1: ОК 1.01. «Вступ до мовознавства» (глибоке опанування понять системи і норми). Семестр 2: ОК 1.02. «Вступ до перекладознавства» - опанування азів теорії перекладу, у курсі передбачено сім семінарів, на яких студенти виступають, задають питання, обговорюють проблеми теорії і практики перекладу, що є стрижневою для них професійною темою. Переважна більшість джерел - монографії, довідники, дисертації, наукові статті, написані досвідченими

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	перекладачами практиками, відомими перекладознавцями (див. методичні рекомендації) https://drive.google.com/file/d/1PrhJpmqCaMsXPVRE3jUG-S4ZTmy1BBuD/view. Після опанування цієї дисципліни студенти готові свідомо й ефективно опановувати ОК 13 «Стилістика і редагування текстів», ОК 4 «Практика перекладу». ОК 16 «Українська та зарубіжна культура»: питання культури українською мовою студенти висвітлюють як на семінарах усно, так і письмово у творчій роботі. ОК 19 «Сучасна українська література», що передбачає як знайомство з художніми творами сучасних письменників України, так і написання творчих робіт, тобто активну практику української мови. Семестр 3: Ок 13.01. «Стилістика перекладного тексту (українська мова)». Ок 4 «Практика перекладу» (до сьомого семестру); на всіх практичних заняттях з практики перекладу відбувається активна практика української мови у процесі виконання основного виду професійної діяльності - перекладу; ця діяльність завжди супроводжується докладним аналізом відповідей (усних, письмових), поясненням і обговоренням методів, джерел розв'язання сумнівів. Семестр 4 : ОК 15 «Література франкомовних країн»: з більшістю творів франкомовних країн студенти знайомляться за допомогою майстрів українського художнього перекладу; українська мова активно практикується під час написання есе, виконання проєкту. Вивчається ОК 13.02 «Стилістика та редагування тексту»: дисципліна, безпосередньо спрямована на розвиток комунікативної компетентності з української мови. Семестр 5 : ОК 6.01 «Порівняльні студії. Частина 1. Порівняльна лексикологія французької та української мов». Студенти опановують систему й норму української мови у порівнянні з французькою. Семестр 6: ОК 6.02 «Порівняльні студії. Частина 1. Порівняльна граматика французької та української мов». Студенти опановують систему й норму української мови у порівнянні з французькою, а також готують курсову роботу з порівняльних студій (письмово), яку захищають усно, що є дуже вагомим чинником розвитку усного та письмового мовлення студентів з професійних філологічних тем українською мовою, безпосередньо пов'язаних з перекладацькою діяльністю, а також з дослідницькою діяльністю. ОК 11. «Термінознавство (французька мова)»; окрім франкомовних терміносистем, студенти активно знайомляться й з українськими першоджерелами, проблематикою неологізмів, іншомовних запозичень в

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	українській мові у різних галузях науки й техніки. Семестр 7: Завершується іспитом вивчення ОК 4: на іспиті студенти виконують як усний та письмовий переклад з французької мови українською з обов'язковою вимогою дотримання норм цільової мови, забезпечення відповідності стилю тексту цільової мови. Семестр 8: ОК 25 «Кваліфікаційна робота бакалавра», під час підготовки і захисту якої студенти активно спілкуються українською мовою з проблематики перекладознавства. Таким чином, компетентності з володіння державною мовою у розрізі спілкування з професійних тем, забезпечується безперервно протягом усіх семестрів. Ми щиро дякуємо шановним членам ГЕР за рекомендації до критерію 2 і хочемо зазначити, що вони є слушними і суголосними із думкою робочої групи ОП та системою забезпечення якості освіти університету, тому що у новій ОП за шифром B11 https://drive.google.com/file/d/1w5E_LxSf3xdAEg7z7MQ21_JqPCu9GDAi/view удосконалено зміст і концепцію викладання української мови: новий ОК 17«Українська мова та основи редагування: Частина 1. Стилїстика та культура українського мовлення. Частина 2. Редагування перекладених текстів (українська мова)», - обсягом 4 кредити, забезпечує формування ЗК 3 та ПРН 1 у частині україномовного професійного спілкування, а також ця компетентність та результат навчання посилюються через збільшення змістового наповнення інших дисциплїн, спрямованих на стилїстику та культуру мовлення. Крім того, введення «Ч.1 Стилїстика та культура українського мовлення» акцентує на пререквізитах до вивчення редагування перекладених текстів. У новій ОП також доопрацьовано структурно-логічну схему з урахуванням необхідності більш чіткого відображення взаємозв'язків між ОК, водночас із збереженням її зрозумілості та читабельності з огляду на складну багатокomпонентну структуру ОП. Таким чином, зроблені рекомендації уже реалізовані у межах нашої освітньої програми. <i>Підсумовуючи наведені коментарі, вважаємо, що обсяг та зміст ОК, спрямованих на забезпечення комунікативної компетентності з української мови, є достатніми для формування ЗК 3 та досягнення ПРН 1, а тому підстав для зниження оцінки за критерієм 2 до рівня</i>

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	"Е" немає. Просимо шановних членів ГЕР переглянути оцінку за критерієм 2 й розглянути можливість відповідності рівню "В".
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо упродовж реалізації ОП запровадити ефективні механізми інформування здобувачів щодо порядку визнання результатів навчання, отриманих у межах неформальної та інформальної освіти.	Дякуємо за ретельний підхід до оцінки доступності й підходів до визнання результатів навчання на ОП. Врахуємо рекомендацію масштабнішого інформування здобувачі про можливості зарахування результатів неформальної освіти.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо до початку наступного навчального року (2026–2027) розробити дієві методи стимулювання/заохочення участі більшої кількості здобувачів у наукових заходах/проектах, написання тез, статей тощо.	Дякуємо за ґрунтовний зворотний зв'язок й аналіз рівня викладання й навчання за освітньою програмою. Рекомендацію активнішого заохочення студентів до наукової діяльності врахуємо.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
Дякуємо за всебічну й детальну оцінку освітньої програми за критерієм 5.	
Критерій 6. Людські ресурси : Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В	
6.1. Академічна та професійна кваліфікація переважної кількості викладачів, задіяних у реалізації ОП «Переклад з французької та з англійської мов», забезпечує досягнення цілей і програмних результатів навчання, визначених в освітній програмі. Разом із тим, кілька викладачів (Козяр Д.), не враховуючи професіоналів-практиків, мають низьку публікаційну активність. Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо до початку наступного навчального року (2026–2027) активізувати публікаційну активність окремих НПП задля досягнення відповідності Ліцензійним вимогам.	Дякуємо за детальний аналіз і зауваження. Загалом відзначаємо, що наведені висновки підтверджують належний рівень кадрового забезпечення освітньої програми та відповідність кваліфікації викладачів її цілям і програмним результатам навчання. Водночас і надалі працюватимемо над підвищенням публікаційної активності викладачів: плануємо активізувати участь у фахових виданнях і наукових заходах, а також посилити підтримку розвитку їхньої дослідницької діяльності. Позитивна оцінка прозорості конкурсних процедур є важливою для нас — університет і надалі дотримуватиметься принципів відкритості, об'єктивності та недискримінаційності під час добору науково-педагогічних працівників. Дякуємо за відзначення співпраці з роботодавцями та професіоналами-практиками. Продовжуватимемо розвивати цю взаємодію, зокрема через залучення фахівців галузі до освітнього процесу та вдосконалення практичної підготовки здобувачів.

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
	Також і надалі підтримуватимемо професійний розвиток викладачів, сприятимемо підвищенню кваліфікації, академічній мобільності та розвитку викладацької майстерності. Зазначені рекомендації ми врахуємо та сприятимемо подальшому підвищенню публікаційної активності науково-педагогічних працівників. У цьому напрямі активізуємо роботу з метою забезпечення повної відповідності Ліцензійним вимогам до початку 2026–2027 навчального року. Зокрема, Д.Козяр активно публікує наукові праці, однак наразі не має трьох років педагогічного досвіду, тому до цього НПП ліцензійні умови наразі не застосовні.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
7.1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, навчально-методичне забезпечення ОП «Переклад з французької та з англійської мов» цілком сприяють досягненню окреслених цілей і програмних результатів навчання. 7.5. Університет забезпечує умови для реалізації права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами. Інституційною основою є Концепція розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей», спрямована на формування безбар'єрного освітнього середовища, адаптацію навчального процесу та впровадження індивідуального підходу. Фізична доступність інфраструктури забезпечується наявністю пандусів, ліфтів, спеціально облаштованих санітарних приміщень, тактильних елементів і маркування шрифтом Брайля. Водночас офіційний вебсайт університету не передбачає швидкого доступу до режиму перегляду для осіб із порушеннями зору, що обмежує рівень цифрової доступності. Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо до наступного навчального року (2026-2027) оптимізувати інтерфейс сайту ННІФ та інституційного репозитарію, забезпечивши можливість користування цими ресурсами здобувачами з вадами зору.	Дякуємо за позитивну оцінку матеріально-технічної бази та організації освітнього процесу. Плануємо і надалі вдосконалювати умови для якісної підготовки фахівців та впроваджувати новітні технології в освітній процес. Освітнє середовище загалом відповідає потребам здобувачів і вимогам безпеки, а система підтримки охоплює освітні, організаційні, консультативні та соціальні аспекти, включно з питаннями фізичного і ментального здоров'я. Цю роботу буде продовжено. Університет і надалі розвиватиме інклюзивне середовище, зокрема в частині цифрової доступності, та забезпечуватиме дотримання визначених політик і процедур щодо запобігання конфліктним ситуаціям, дискримінації та іншим порушенням. Дякуємо за рекомендації. Розглянемо можливість покращення навігаційної схеми на сайті програми, зокрема для здобувачів із вадами зору.
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень Е	
8.1. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та	Дякуємо за аналіз і надані висновки.

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
періодичного перегляду ОП у КНУ імені Тараса Шевченка регламентуються внутрішніми нормативними документами, зокрема Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (зі змінами 2024 р.) та Положенням про організацію освітнього процесу (редакція 2025 р.). Усі документи оприлюднено у вільному доступі. 8.2. Здобувачі вищої освіти активно залучені до процесів перегляду освітньої програми та забезпечення її якості через системні інституційні механізми, зокрема анкетування та участь у діяльності органів студентського самоврядування. Результати опитувань свідчать про високий рівень задоволеності якістю викладання, а пропозиції здобувачів враховуються під час оновлення освітніх компонентів і вдосконалення організації освітнього процесу. 8.3. Роботодавці залучені до процесів перегляду освітньої програми та забезпечення її якості через інституційні механізми та безпосередню взаємодію з гарантом і проєктною групою. Їх участь у наданні експертних висновків, обговоренні змісту ОП і формуванні пропозицій сприяє вдосконаленню практичної складової підготовки та її узгодженню з потребами професійного середовища. Водночас така взаємодія має переважно епізодичний характер, що зумовлює доцільність її подальшої систематизації, зокрема шляхом розширення форматів регулярної участі роботодавців у перегляді освітньої програми та реалізації освітнього процесу. 8.4. На освітній програмі здійснюється збір і врахування інформації щодо кар'єрних траєкторій випускників, які демонструють успішну професійну реалізацію відповідно до здобутих компетентностей і залучаються до освітнього процесу як практики. Комунікація з випускниками підтримується через діяльність асоціації та професійні спільноти, що сприяє отриманню зворотного зв'язку. Водночас доцільним є подальше впорядкування цієї роботи шляхом формування консолідованої бази випускників і запровадження системного моніторингу їх кар'єрного розвитку. 8.5. У закладі вищої освіти діє система внутрішнього забезпечення якості, що включає регулярний моніторинг освітньої програми через щосеместрові та щорічні опитування здобувачів, анкетування науково-педагогічних працівників і дослідження служби UNIDOS. Отримані результати систематично розглядаються на засіданнях кафедри та враховуються під час оновлення освітньої програми, робочих програм дисциплін і планування навчального навантаження. Разом із тим, виявлені суттєві недоліки в контексті підкритерію 2.2: ОП містить системну прогалину у забезпеченні україномовної професійної	Щодо недоліку, зазначеного у п. 8.5, варто наголосити, що в освітній програмі значна і особлива увага приділяється україномовній фаховій підготовці (докладніше - у відповіді за Критерієм 2), оскільки програма спрямована на підготовку фахівця, який перекладатиме насамперед на українську мову. Ми свідомі того, що ця складова є надважливою і реалізується протягом усього навчання. З огляду на це, робоча група разом із Науково-методичною комісією ННІ філології та відділом забезпечення якості освіти на чолі із Щеглюк Д.В., спільним консенсусним рішенням удосконалила структуру та зміст освітніх компонент, спрямованих на формування ЗК 3 та фахових компетентностей з української мови, зокрема у новій ОП за шифром В 11 https://drive.google.com/file/d/1w5E_LxSf3xdAEg7z7MQ2I_JqPCu9GDAi/view ОК 13 «Редагування текстів» трансформовано в ОК 17 «Українська мова та основи редагування», що підсилює акцент на нормативному аспекті культури мовлення та визначає послідовність вивчення практичної комунікативної стилістики і редагування українськомовних перекладних текстів: Частина 1. Стилiстика та культура українського мовлення, Частина 2. Редагування перекладених текстів (українська мова). Крім того, розширено обсяг та зміст ОК 14 «Порівняльні студії», до якого додано порівняльну граматику, порівняльну лексикологію, порівняльне термінознавство (французька та українська мови), та порівняльну стилістику (французька та українська мови), тобто передбачено опанування української мови за кожним мовленнєвим аспектом у комунікативній компетентності майбутнього перекладача. Відповідно, збільшено обсяг ОК 14 — з 4 до 8 кредитів ЄКТС. Таким чином, система внутрішнього забезпечення якості освіти на підставі системного моніторингу змісту та структури освітніх програм, на підставі увідповіднення змісту ОП до вимог ДКХП з метою присвоєння професійної кваліфікації Перекладач за освітньою програмою, вчасно звернула увагу на необхідність коригування змісту програми щодо формування україномовної комунікативної компетентності перекладача і посилення її в новій освітній програмі. Додатково зазначимо, що недоліки, зазначені у пункті 8.5, враховані в описі нової ОП 2025 року, що засвідчує задовільну роботу системи забезпечення якості освіти. Щодо формування бази випускників, хочемо зазначити, що поступове формування консолідованої бази випускників (https://philology.knu.ua/vypusknnykam/) здійснюється як Асоціацією випускників

Аналіз ГЕР	Коментар КНУТШ
підготовки: відсутнє якісне формування комунікативної компетентності безпосередньо державної мови, що суперечить вимогам чинного законодавства та унеможливує повноцінне досягнення ЗКЗ і ПРН1. Наявний ОК13 («Редагування текстів») не усуває цієї прогалини, оскільки є практичною дисципліною без визначених пререквізитів і не здатний замінити системний курс із професійної україномовної комунікації. Додатково, структурно-логічна схема програми не відображає чітких взаємозв'язків між освітніми компонентами, що ускладнює розуміння внутрішньої логіки програми та перевірку системності досягнення програмних результатів навчання. 8.6. Гарант, робоча група і група забезпечення враховують зауваження та рекомендації попередніх акредитацій, що дозволяє ефективно вдосконалювати ОП. У процесі оптимізації ОП враховано більшість зауважень, зокрема які були висловлені і під час останньої акредитації. 8.7. У КНУТШ активно формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми «Переклад з французької та з англійської мов» і вдосконаленню освітньої діяльності в цілому. Рекомендації ГЕР: -Рекомендуємо до початку нового навчального року (2026–2027) Відділу забезпечення якості освіти проконтролювати усунення недоліків, виявлених за Критерієм 2. -Рекомендуємо до кінця 2026 р. сформувати та запустити консолідовану базу випускників ОП та запровадити щорічне опитування щодо їх кар'єрного розвитку. -Рекомендуємо до початку нового навчального року (2026–2027) розробити та затвердити модель системної взаємодії з роботодавцями, що передбачає їх регулярну участь у перегляді ОП та документування результатів такої участі.	ННІФ, так і викладачами ОП. Після завершення навчання випускникам пропонується долучатися до моніторингу програми та залишати контакти для подальшого зворотного зв'язку щодо кар'єрної траєкторії. Оскільки не всі випускники погоджуються на поширення своїх даних, база ведеться у закритому форматі. Ми готові сприяти її подальшій консолідації та більш системній взаємодії з випускниками настільки, наскільки це є можливим і прийнятним для них. Стосовно рекомендації про залучення роботодавців, інформуємо, що роботодавці вже активно залучаються до моніторингу освітньої програми, і ми надалі сприятимемо розширенню цієї співпраці та більш системному й формалізованому залученню їх до освітнього процесу, з урахуванням їхніх можливостей і робочих графіків. З огляду на надані коментарі за Критерієм 2 та Критерієм 8, вважаємо, що підстав для зниження оцінки за критерієм 8 до рівня Е немає, і просимо шановних членів ГЕР переглянути цю оцінку і розглянути можливість встановлення відповідності рівню В.
Критерій 9. Прозорість та публічність: Звіт ЕГ: Рівень В. Експертний висновок ГЕР: Рівень В.	
Вдячні за позитивну оцінку Критерієм 9. Університет і надалі підтримуватиме відкритий доступ до актуальної та повної інформації про освітні програми, навчальні плани та освітні компоненти, забезпечуючи прозорість і доступність для всіх учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін.	

ДОДАТКИ

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ГЕР	
2.1.1	Обсяг освітньої програми або її окремих складових НЕ відповідає вимогам законодавства для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності). Можливі порушення: - обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС) не відповідає вимогам стандарту вищої освіти (за відсутності стандарту вищої освіти – пп.3-6 Закону України «Про вищу освіту»); - практика відсутня АБО обсяг кредитів ЄКТС, призначених для практики, не відповідає вимогам стандарту вищої освіти; - обсяг освітньої програми (у кредитах ЄКТС), який спрямований на забезпечення компетентностей, визначених стандартом вищої освіти, не відповідає вимогам стандарту вищої освіти.	ні	
2.2.1	Структура і зміст освітньої програми НЕ забезпечують необхідні попередні знання або навички для проходження практики.	ні	
2.2.2	Структура і зміст освітньої програми НЕ забезпечують необхідні попередні знання або навички для засвоєння хоча б однієї навчальної дисципліни.		
2.2.3	Є хоча б один програмний результат навчання (ПРН), який не можна досягти. Можливі проблеми із структурою і змістом освітньої програми, які спричинили недолік: 1) необхідні для досягнення ПРН результати навчання неможливо здобути в межах освітніх компонентів освітньої програми: - жодна з програм навчальних дисциплін, практик та інших освітніх компонентів не містить таких результатів навчання; - результати навчання заявлено у програмах навчальних дисциплін (практик або інших освітніх компонентів), але через невідповідність змісту (переліку тем, завдань, рівня, глибини) досягнення цих результатів є неможливим; 2) необхідні для досягнення ПРН результати навчання здобуваються лише в межах вибірових освітніх компонентів, і студент, обираючи інші освітні компоненти (зокрема, з інших рівнів вищої освіти) або перезараховуючи результати навчання з інших ЗВО, може не здобути цих результатів навчання.	так	Докладне обґрунтування забезпечення ПРН 1 надано у коментарях до Аналізу ГЕР за критеріями 2 і 8. З урахуванням наданих пояснень не вважаємо недолік суттєвим; більш прозору назву дисциплін, що забезпечують досягнення ПРН 1 вже надано в ОП 2025 року; втім, формальна назва одного предмета ніяк не шкодила здобуванню ПРН 1 у цілому, який забезпечувався в ОП 2024 року у семи різних ОК.

2.2.4	Є хоча б одна компетентність, визначена освітньою програмою, яка не формується.	так	Докладне обґрунтування забезпечення ЗК 3 надано у коментарях до Аналізу ГЕР за критеріями 2 і 8. З урахуванням наданих пояснень не вважаємо недолік суттєвим; більш прозору назву дисциплін, що забезпечують опанування ЗК 3 надано в ОП 2025 року. При цьому, формальна назва одного предмета ніяк не шкодила опрацюванню ЗК 3, яка забезпечувалася в ОП 2024 року у дев'яти різних ОК.
2.3.1	Зміст освітньої програми не відповідає вимогам до предметної області (щодо об'єктів вивчення та/або діяльності, АБО цілей навчання, АБО теоретичного змісту предметної області, АБО методів, методик, технологій, АБО інструментів, обладнання).	ні	
2.3.2	Тематика, об'єкт, предмет та завдання у хоча б одній кваліфікаційній роботі не відповідають предметній області спеціальності.	ні	
2.4.1	Псевдовибірковість. Можливі прояви: 1) наявність навчальної дисципліни, яку ЗВО визначає як дисципліну для вибору, але яка не є такою, наприклад: - пропонуються дисципліни, аналогічні за змістом; - дисципліни, які містяться у переліку як альтернативні, не можуть бути обрані через їхній обсяг (у кредитах ЄКТС) або пререквізити; 2) наявність у вибіркових навчальних дисциплінах однакового навчального матеріалу, який буде вивчатися здобувачем освіти за будь-якої індивідуальної освітньої траєкторії незалежно від його вибору і таким чином стає обов'язковим для вивчення.	ні	

2.4.2	Процедура вибору освітніх компонентів не визначена АБО містить суперечності, які унеможливають реалізацію права здобувача освіти на вибір освітніх компонентів або не гарантує йому це право АБО не забезпечує здобувачу освіти право вибирати освітні компоненти, що пропонуються для інших освітніх програм і рівнів вищої освіти, відповідно до положення про організацію освітнього процесу в закладі вищої освіти.	ні	
2.4.3	Встановлено хоча б одне із наступних порушень реалізації процедури вибору освітніх компонентів, що призвело до позбавлення здобувачів освіти права на вибір: - відсутність інформування про процедуру вибору освітніх компонентів, зокрема про встановлені обґрунтовані організаційні обмеження (такі як кількість здобувачів освіти у групі тощо); - відсутність інформування про освітні компоненти, які пропонуються для вибору, АБО форма, обсяг інформації про освітні компоненти та їх зміст не дає здобувачам освіти можливості зробити усвідомлений вибір; - встановлено факт негативного впливу (тиску) на здобувачів освіти у процесі вибору освітніх компонентів, який позбавив їх права на самостійний вибір (нав'язування вибору, застосування санкцій тощо).	не застосовується	
2.5.1	Зміст практики не забезпечує здобувачів освіти необхідними для спеціальності знаннями і навичками.	ні	
2.5.2	Правила і процедури організації та проведення практики не забезпечують досягнення результатів навчання АБО правил і процедур не дотримуються. Можливі прояви порушення: - правила і процедури організації та проведення практики не визначено; - обрані бази практики не можуть забезпечити досягнення мети і виконання завдань практики (відсутнє необхідне обладнання, ресурси або умови для проведення практики); - керівники від баз практик не забезпечують супровід здобувачів освіти; - кваліфікація керівників від баз практик не відповідає визначеним ЗВО вимогам АБО вимоги ЗВО не визначено.	ні	
2.7.1	Обсяг кредитів ЄКТС, який відводиться освітньою програмою та навчальним планом на вибір освітніх компонентів здобувачами освіти, менший за 25% обсягу освітньої програми (10% - для спеціальностей, що передбачають доступ до професій, для яких запроваджено додаткове регулювання).	ні	

	За Критерієм 2 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку		
--	--	--	--

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Код	Суттєвий недолік	Виявлено ГЕР	
8.1.1	Процедури розроблення, затвердження, моніторингу або періодичного перегляду ОП не визначені АБО їх не дотримуються.	ні	
8.2.1	Пропозиції здобувачів освіти або органу студентського самоврядування щодо освітньої програми та/або освітнього процесу відхиляються без належного обґрунтування або розглядаються з порушенням порядку і термінів, визначених закладом вищої освіти.	ні	
8.2.2	Опитування з питань забезпечення якості освіти серед здобувачів освіти НЕ проводяться АБО проводяться, але отримана інформація не аналізується та не використовується.	ні	
8.3.1	Пропозиції представників роботодавців щодо освітньої програми та/або освітнього процесу відхиляються без належного обґрунтування або розглядаються з порушенням порядку і термінів, визначених закладом вищої освіти.	ні	
8.5.1	Система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявляє або не усуває виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.	так	Вочевидь, оцінка щодо недостатності забезпечення ЗК 3 і ПРН 1 сталася внаслідок певних непорозумінь, для усунення яких були надані пояснення за критеріями 2 і 8. Враховуючи зазначені у

			звіті ГЕР зауваження й надані до них коментарі, зокрема, за критеріями 2 і 8, вважаємо, що немає підстав стверджувати, що система внутрішнього забезпечення якості освіти не виявляє й не усуває виявлені недоліки.
8.6.1	ЗВО НЕ аналізує результати зовнішнього забезпечення якості (попередніх акредитацій освітніх програм) за галуззю знань у закладі вищої освіти АБО не враховує їх і не надає цьому обґрунтованих пояснень.	ні	
	За Критерієм 8 було виявлено суттєві недоліки, які не включено до Переліку		